

**Sprawozdanie z efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy
zastępczej z realizacji zadań w zakresie organizacji pieczy zastępczej za rok
2015 na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej**

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Wspieranie rodziny należy do zadań gminy, natomiast zapewnienie dziecku pieczy zastępczej to zadanie powiatu.

Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 575) w 2015 roku siedmiu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (zatrudnionych na siedem pełnych etatów) objęło wsparciem 113 rodzin zastępczych, w których przebywało 163 dzieci:

- 83 rodzin zastępczych spokrewnionych z 95 dziećmi,
- 27 rodzin zastępczych niezawodowych z 38 dziećmi,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego (w 2015 roku przebywało w tej rodzinie czternaścioro dzieci),
- 1 Rodzinny Dom Dziecka (w 2015 roku przebywało sześcioro dzieci),
- 7 dzieci zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego,
- 3 dzieci zostało adoptowanych,
- 4 rodziny zostały rozwiązane (dwoje dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, jedno dziecko trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej, jedno dziecko trafiło do innej rodziny zastępczej spokrewnionej).

Pozostałe rodziny są pod opieką Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w osobie pracownika socjalnego.

Łącznie pod opieką PCPR pozostaje 131 rodzin zastępczych oraz 192 dzieci w tych rodzinach.

Opieką koordynatorów zostały objęte nie tylko rodziny, które nie miały 2 letniego doświadczenia, ale również rodziny z dłuższym stażem, które złożyły wniosek o objęcie ich opieką koordynatora.

Zgodnie z w/w ustawą do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy realizując zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze (przynajmniej raz w miesiącu, w przypadku rodzin w których występowały problemy opiekuńczo- wychowawcze częściej). W trakcie tych wizyt koordynatorzy prowadzili rozmowy na temat ewentualnego występowania u dzieci problemów wychowawczych czy zdrowotnych. Rozmowy dotyczyły również sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, wynikach w nauce, informacji o rodzicach biologicznych. Podczas każdej wizyty sporządzane były karty pracy koordynatora.

Koordynatorzy nawiązali kontakt z pedagogami szkolnymi i z wychowawcami dzieci sprawiającymi problemy wychowawcze (Zespoły Szkół Publicznych nr 1, 2, 3, 4, 6, 7 w Żyrardowie, Zespół Szkół nr 1 i 2 w Żyrardowie oraz Szkoły w Mszczonowie, Bartnikach, Osuchowie, Skierniewicach, Warszawie, Teresinie, Grodzisku Mazowieckim, Franciszkowie, Guzowie, Wiskitkach, Puszczy Mariańskiej i Piekarach). Podczas tych spotkań omawiane były sytuacje szkolne dzieci, ich frekwencja oraz wyniki, jakie uzyskiwały, a także problemy jakie dzieci sprawiają na terenie szkoły. Omawiane były również zasady współpracy rodzin zastępczych ze szkołami. Dla większości dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym koordynatorzy uzyskali pisemną opinię ze szkół.

Ponadto, koordynatorzy nawiązali współpracę z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych oraz wspólnych interwencjach, najczęściej w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych. Koordynatorzy występowali do Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej o pisemną opinię o rodzicach biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, nawiązywali telefoniczny i osobisty kontakt z pracownikami socjalnymi w/w Ośrodków.

Nawiązana została współpraca z Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie i Mszczonowie, z Wydziałem ds. Nieletnich.

Koordynatorzy podjęli współpracę z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żyrardowie, w celu pozyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, dla dzieci które tego wymagały. Współpraca została również

nawiązana z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Żyrardowie, celem wyrobienia opinii, opinii o potrzebie wczesnego wspomagania dziecka, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania. Dla dziecka posiadającego opinię o potrzebie wczesnego wspomagania dziecka została nawiązana współpraca z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w Żyrardowie.

W 2015 roku w jednostce Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, odbyło się kilka spotkań z psychologami z Ośrodka Adopcyjnego TPD w Warszawie (ul. Szpitalna 5/6), w których uczestniczyli koordynatorzy i pracownicy socjalni. Podczas spotkań były omawiane sytuacje dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, przekazywane Karty Dziecka dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2015 roku zostało zgłoszonych siedmioro dzieci do Ośrodka Adopcyjnego, i troje zostało adoptowanych. Spotkania z psychologiem z Ośrodka Adopcyjnego odbywały się także w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych w celu diagnozy dzieci i ustalenia zasadności przysposobienia dziecka.

Poza tym, koordynatorzy nawiązywali kontakty z jednostkami zajmującymi się pomocą społeczną, a także przychodniami lekarskimi, szpitalami, sądami na terenie innych powiatów, urzędami stanu cywilnego, urzędami miasta i gmin, etc.

Koordynatorzy w miarę możliwości, raz na trzy miesiące lub raz na pół roku sporządzali opinie dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych, które przesyłane były do Sądu Rejonowego w Żyrardowie. Opinie te zawierały informacje o rodzinie zastępczej (w tym imię i nazwisko, adres, zawód - miejsce pracy, sytuacji rodzinnej, stanu zdrowia i warunki mieszkaniowe), informacje o dziecku (imię i nazwisko, data urodzenia, szkoła, sytuacja szkolna, ewentualne problemy opiekuńczo wychowawcze, stan zdrowia dziecka), ocenę sytuacji opiekuńczo- wychowawczej dziecka wychowywanego w rodzinie zastępczej oraz informacje o funkcjonowaniu rodziny zastępczej, a także informacje o rodzicach biologicznych (dotyczy władzy rodzicielskiej, alimentów oraz kontaktów dziecka z rodzicami biologicznymi). Opinie te sporządzane były na podstawie opinii ze szkół, spotkań z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami dzieci, kuratorami, ośrodkami pomocy społecznej, a także na podstawie dokumentacji i spostrzeżeń koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto wykorzystywane były również opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Po ocenach wspólnie z rodzinami zastępczymi sporządzano plany pomocy dziecku, które zawierały cele, do których miały dążyć rodziny przy pomocy konkretnych działań. Działania te były krótko lub długo terminowe.

W 2015 roku spośród 113 rodzin zastępczych, 4 rodziny zostały rozwiązane. Dwoje dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, jedno dziecko trafiło do placówki opiekuńczo-wychowawczej z zgodnie z Postanowieniem Sądu, jedno dziecko trafiło do innej rodziny zastępczej spokrewnionej.

W 2015 roku na jedną z rodzin zastępczych spokrewnionych ustanowiono nadzór kuratora ze względu na coraz większe problemy wychowawcze jakie sprawiało dziecko.

Koordynatorzy w 2015 roku sporządzili pięć Indywidualnych Planów Usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych. Aktualnie osoby te kontynuują naukę w rodzinach zastępczych. Ponadto koordynatorzy pisemnie popierali wnioski złożone przez rodziny zastępcze lub wychowanków rodzin zastępczych o przydział mieszkania komunalnego.

Na prośbę Sądów koordynatorzy przygotowywali też opinie o kandydatach na rodziny zastępcze.

Koordynatorzy udzielali pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Na bieżąco i przy współpracy ze szkołami, a także kuratorami przygotowywali opinie, które były przesyłane do Sądu. Przygotowywane były również plany pomocy dzieciom. Rodzinom zastępczym zapewniony był dostęp do specjalistycznej pomocy, w tym psychologicznej i pedagogicznej. Dzieci w miarę możliwości korzystały z pomocy psychologa i pedagoga w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w Żyrardowie

działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, lub korzystały z pomocy innych poradni. Wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostały zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego, podczas spotkań z psychologiem Ośrodka została omówiona sytuacja tych dzieci. Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz osoby, dla których sporządzane były Indywidualne Plany Usamodzielnienia uzyskiwały wsparcie (pomoc przy wypełnieniu wniosku o mieszkanie komunalne, pisemne poparcie tego wniosku). Koordynatorzy w razie potrzeb starali się pomagać w rozwiązywaniu występujących trudności wskazując możliwe rozwiązania lub pomagając je realizować. W opinii koordynatorów rodziny starały się nie ukrywać swoich problemów. Współpraca z rodzinami w większości przypadków układa się pozytywnie.

Nabór na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej Centrum oraz w mediach lokalnych.

Osoby chcące pełnić funkcje rodziny zastępczej były informowane przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie o obowiązującej procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze oraz warunkach, jakie winni spełniać kandydaci, a także wykaz dokumentów, jakie należy dostarczyć. Kandydaci byli także informowani o trudach, jakie wiążą się z podjęciem tej roli, a także o problemach dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. Dokonywano analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Na skutek podejmowanych działań w 2015 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zgłosiło się:

- 11 kandydatów na rodziny zastępcze,
- 3 osoby chcące pełnić funkcję prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Szkolenie rodzin zastępczych.

W roku 2015 Powiat Żyrardowski rozpoczął realizację szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze PR1DE. Szkolenia rozpoczęły się od 28.09.2015r. Prowadzone były przez dwóch trenerów posiadających certyfikaty trenerskie.

Organizatorem szkolenia było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

Szkolenie było zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Wszystkie sesje szkoleniowe odbywały się w piątki w godz. 17.30 - 21.00 lub w soboty w godz. 10.00 - 14.00, podobnie konsultacje domowe. Szkolenie rozpoczęło 11 osób, jedna osoba zrezygnowała w trakcie. Szkolenie podstawowe obejmowało 55 godzin i zostało zakończone - 29.01.2016r. W 2015r. nie wydano zatem świadectw ukończenia szkoleń ani też zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, kuratorami, policją, sądem rodzinnym, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, instytucjami pozarządowymi i innymi instytucjami, które zajmują się problematyką rodziny i dziecka w celu sprawowania właściwej opieki nad rodzinami zastępczymi.

Współpraca z sądem rodzinnym polegała na ustaleniu sytuacji prawnej dzieci, przekazywaniu aktualnej informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych. Ponadto, w przypadkach kiedy nie było możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej składane były wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców. Ponadto składane były wnioski

o rozwiązywanie rodzin zastępczych w przypadku ustania przyczyn umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, a także w przypadku, gdy rodzina zastępcza niewłaściwie wypełniała swoją funkcję.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Warszawie, ul. Szpitalna 5/6 w celu omówienia sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, a także zgłaszał dzieci do przysposobienia.

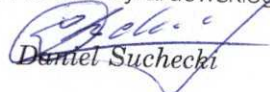
Zgodnie z art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Koordynatorzy w 2015r. sporządzili 45 pozwów alimentacyjnych.

W 2015r. PCPR zorganizował konkurs plastyczny dla dzieci z rodzin zastępczych „Najładniejsza Kartka Świąteczna”. W konkursie brało udział 27 dzieci z rodzin zastępczych, które złożyły 34 kartki. W grudniu odbyło się rozstrzygnięcie konkursu oraz zostały wręczone nagrody.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej miała na celu gromadzenie dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ustalenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy, a także rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej. Ponadto kontaktowano się ze szkołami w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i kontaktów rodziców biologicznych ze szkołą. Kontaktowano się również ze szkołami w celu ustalenia sytuacji szkolnej osób usamodzielnianych kontynuujących naukę.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żyrardowskiego

Daniel Suchecki